

RIJEČ UREDNIŠTVA

Poštovani vjeroučitelji!

Na posljednjoj Katehetskoj ljetnoj školi, 19. po redu, koja je održana u Zagrebu (na Šalati), obećao sam svim sudionicima da ćemo, prije nego što definitivno objavimo prvi vjeronaučni udžbenik za srednje škole, objavljivati ga u nastavcima na stranicama "Kateheze". Neki su sudionici prihvatili objeručke taj prijedlog, međutim postoji veliki broj onih koji smatraju da se ne bi trebalo čekati toliko dugo s objavljivanjem prvog udžbenika i ne bi ga trebalo pod svaku cijenu toliko provjeravati i tražiti mišljenje o njemu od tolikog broja ljudi budući da je ionako Vjeronaučni program za srednje škole, kao i onaj za osnovne, odobren "ad experimentum" na pet godina, što znači da bi se u tom razdoblju morali nuditi udžbenici i priručnici koji su stvarno "ad experimentum" a ne nešto što bi trebalo pod svaku cijenu ostati ne znam za kako dugo vrijeme i razdoblje. I mi u Katehet-skom salezijanskom centru kome je povjeren ovaj posao sa strane Biskupske konferencije, počimamo se polako priklanjati tome mišljenju.

Istina je da je vrlo važno imati što kvalitetniji udžbenik odmah od početka, ali je isto tako važno da bi svaki vjeroučenik trebao u ruci imati svoj udžbenik s početkom nastave a ne tek onda kad temeljito prođe kroz ruke svakog pojedinog vjeroučitelja. Osim toga, svako novo izdanje udžbenika, ukoliko se u istinu pokaže osnovana potreba, može biti bez velikih zahvata, mijenjan, prilagođavan, usavršavan, jasno uz određene troškove. Mislimo da bi ovo bila sasvim objektivna postavka s obzirom na izradu naših "privremenih" vjeronaučnih udžbenika za srednje škole. Bilo bi stvarno nezgodno, ako već postoji mogućnost, da naši srednjoškolci dolaze na sat vjeronauka samo s olovkom i bilježnicom a ne s gotovim udžbenikom. To bi moglo znatno otežati sam proces "vjeronaukovanja" što bi zacijelo bila prevelika cijena za konačnu kvalitetu udžbenika. Pod tim vidom načinila bi se i nova nepravda vjeroučenicima. Ono što po svemu pripada njima, pripadalo bi od početka vjeroučiteljima, naime udžbenik. Za nastavnike vjeronauka trebat ćemo što prije izraditi priručnike. Doduše oni neće zacijelo zahtijevati tako puno vremena niti će trebati biti tako opširni i iscrpni kao udžbenici. Budući da ćemo u njima prvenstveno ići za metodičkim uputama, odnosno upućivanju na komplementarnu literaturu a ne na detaljne razrade ove ili one jedinice, ovog ili onog problema, bavimo se mišlju da bismo za vjeroučitelje u kratkim crtama opisali nekoliko metodičkih postupaka koji bi bili prikladni za vjeronaučnu "građu" a njima ostavili mogućnost kad će primjeniti ovaj ili onaj, odnosno kada će ih međusobno kombinirati da bi što adekvatnije apsolvirali zadani problem. Na taj način, mislimo, da bismo pokrili cijelu problematiku i zaokružili metodološki školsko posredovanje vjerskih vrednota.

Zašto smo se ipak odlučili da bismo ovaj broj "Kateheze" posvetili našem prvom srednjoškolskom vjeronaučnom udžbeniku te tako do daljnjega odgodili njegovo izlaženje? Pa prije svega stoga što smo ipak sudionicima XIX. KLJŠ obećali da ćemo to učiniti na drugi način. Postojala je naime određena moralna obveza koje se nismo htjeli riješiti na vlastitu ruku, bez određene vaše privole. Sada pak kad na nas raste sve veći pritisak i kada uviđamo razložnost i logi-

ku takvog postupka velikog broja vjeroučitelja, smatrali smo shodnim da vam kažemo svoje mišljenje i svoj stav kojega ćete, uvidjevši opravdanost ove argumentacije, vjerujemo i vi prihvatiti. Osim toga na osnovu naše reakcije na ovdje ponuđene razrađene vjeronaučne jedinice, zacijelo ćete nam osigurati nadopunu kriterija koje ćemo onda mi nadalje dosljedno provoditi. Načinjen je, dakle, jedan mali kompromis. S jedne strane udžbenik će malo zakasnuti, ali ne toliko koliko se mislilo. S druge pak strane, vjeroučiteljima će se ipak osigurati mogućnost da prije konačnog definiranja udžbenika imadnu priliku reći svoje mišljenje na osnovu materijala kojega će dobiti a u kakvom se stilu misli nastaviti sa pisanjem udžbenika.

Pod tim vidom, još vas jednom molimo, kao što smo to učinili i u posljednjoj Uvodnoj riječi a i za vrijeme održavanja 19. KLJŠ, da se svesrdno uključite u razmišljanje, diskusiju, prijedloge za stvaranje naših srednjoškolskih vjeronaučnih udžbenika. Bilo bi nam stvarno žao ako negdje postoje neke originalne i zanimljive ideje pod tim vidom da ne bi bile uzete u obzir, ili da bi pak došle prekasno kad bi ih bilo teško ugraditi, uz rizik, naime, da se promjeni cijela struktura ili pak nosiva kompozicija udžbenika.

Kako je zamišljen ovaj broj "Kateheze"? Najprije smo htjeli omogućiti svim našim vjero-učiteljima što cjelovitiji uvid u Vjeronaučni program za srednje škole. Pod tim vidom objavljujemo predavanje koje je bilo na tu temu na 19. KLJŠ. Njega su neki već čuli ali će im dobro doći kao cjeloviti pismeni vodič kroz program dok će za one koji nisu imali prilike prisustvovati na Školi biti prva i dosta zaokružena informacija o tome kako je zamišljen program i kako se planira na osnovu njega raditi udžbenike. Smatramo da je vrlo važno da se ovo izlaganje temeljito prouči kako ne bi dolazilo do zabuna, bespotrebnih problema, neosnovanih bojazni, neznanja zbog čega ovo ili ono itd.

Iza ovog izlaganja slijede definitivno razrađene vjeronaučne cjeline prema odobrenom programu. Nastojali smo se što striktnije držati zadanog programa, premda, istini za volju, nismo ostali slijepo vezani za njega. Teško je koji puta na zadanu tematiku pisati ne omogućujući ljudskoj kreaciji da ode i u drugom smjeru. Ipak ostali smo prilično disciplinirani ali i za vjeroučitelje stvorili prostor da mogu kreativno dalje raditi i nastaviti započeto djelo bez rizika da će se izgubiti ili načiniti neku veliku grešku. Tim je zapravo materijalom ispunjen ovaj broj "Kateheze".

U ovom broju donijeli smo ukratko i kriterije ocijenjivanja. U slijedećem broju (božićnom) dobit ćete sasvim pouzdane kriterije, kako i na koji način vrednovati znanje, stavove, praksu vjeroučenika.

Poštovani vjeroučitelji, još jednom vam iskreno zahvaljujemo na velikom interesu za objavljivanje naših srednjoškolskih vjeronaučnih priručnika. Unaprijed se radujemo našem zajedničkom plodu pa pod tim vidom vam i želimo sretan početak nove vjeronaučne godine koja će od ove jeseni, za neke naše krajeve, otpočeti ponove u školi nakon punih 45 godina stroge zabrane njenom prisustvu unutar odgojno-obrazovnih programa. Neka Gospodin blagoslovi naše iskreno nastojanje te ga učini plodnim i spasonosnim našim vjeroučenicima-srednjoškolcima, od srca želi

Uredništvo